

Katarzyna Cichos

Unijna polityka współpracy na rzecz rozwoju

Zagadnienia prawne

WYDAWNICTWO
UNIwersytetu Śląskiego
KATOWICE 2016

**Unijna polityka współpracy
na rzecz rozwoju
Zagadnienia prawne**

Rodzicom

NR 3495

Katarzyna Cichos

**Unijna polityka współpracy
na rzecz rozwoju
Zagadnienia prawne**

Spis treści

Wykaz skrótów	9
Wprowadzenie	13
Rozdział pierwszy	
Zagadnienia wprowadzające	17
1. Pojęcie unijnej polityki współpracy na rzecz rozwoju	17
1.1. Polityka rozwojowa <i>sensu largo</i> i <i>sensu stricto</i>	19
1.2. Formy i rodzaje pomocy rozwojowej	21
1.3. Koncepcje rozwoju	23
1.3.1. Rozwój w znaczeniu ekonomicznym	23
1.3.2. Rozwój przez zaspokajanie potrzeb	24
1.3.3. Zrównoważony rozwój	25
1.3.4. Rozwój ludzki	27
2. Geneza polityki współpracy na rzecz rozwoju	29
3. Cele polityki współpracy na rzecz rozwoju	31
3.1. Cel główny	31
3.2. Cele pośrednie	34
4. Zasady polityki współpracy na rzecz rozwoju	36
4.1. Zasada solidarności	38
4.2. Zasady własności oraz dostosowania koncepcji rozwojowych	40
4.3. Zasada wzajemnej odpowiedzialności	41
4.4. Zasada harmonizacji działań	42
4.5. Zasada zarządzania opartego na rezultatach	43
5. Zakres podmiotowy polityki współpracy na rzecz rozwoju	44
6. Zakres przedmiotowy polityki współpracy na rzecz rozwoju	45
7. Prawo do rozwoju jako zobowiązanie na rzecz likwidacji ubóstwa	48
8. Wyodrębnienie unijnej polityki współpracy na rzecz rozwoju	53
8.1. Współpraca na rzecz rozwoju a kategorie kompetencji UE	53
8.1.1. Zasada kompetencji przyznanych	53
8.1.2. Kategorie kompetencji	54

8.2. Polityka współpracy na rzecz rozwoju a inne wybrane polityki UE	58
8.2.1. Wspólna Polityka Zagraniczna i Bezpieczeństwa	58
8.2.2. Europejska Polityka Sąsiedztwa	59
8.2.3. Pomoc humanitarna	59
8.2.4. Wspólna polityka handlowa	60
8.2.5. Europejska polityka rozszerzenia	62
9. Podsumowanie	65
Rozdział drugi	
Powstanie i ewolucja unijnej polityki rozwojowej	67
1. Okres 1946—1969 — pomoc jako element handlu	68
1.1. Okres przed powołaniem Wspólnot	68
1.2. Deklaracja Schumana (1950)	69
1.3. Traktat rzymski (1957)	70
1.4. Konwencja wykonawcza do traktatu rzymskiego (1957)	71
1.5. Umowy z AKP z Yaoundé (1963 i 1969)	73
2. Okres 1970—1985 — pierwsze reformy	75
2.1. Memorandum Komisji (1971)	76
2.2. Umowy z Lomé (1975 i 1979)	77
2.3. Memorandum Komisji (1982)	79
2.4. Umowa z Lomé (1984)	81
3. Okres 1986—2001 — nadanie ram traktatowych	82
3.1. Jednolity Akt Europejski (1986)	82
3.2. Traktat z Maastricht (1992)	83
3.3. Rezolucja Rady o prawach człowieka i rozwoju (1991)	84
3.4. Umowy z Lomé (1989 i 1995)	86
3.5. Traktat z Amsterdamu (1997)	88
3.6. Traktat z Nicei (2001)	89
4. Okres 2001—2008 — ukształtowanie współczesnych standardów	90
4.1. Milenijne Cele Rozwoju (2000) w konkluzjach Rady Europejskiej	90
4.2. Umowa z Kotonu (2001)	93
4.3. Zrównoważony rozwój w konkluzjach RE w Göteborgu (2001)	97
4.4. Deklaracja paryska (2005) i efektywność pomocy w konkluzjach RE	100
4.5. Konsensus europejski (2005)	102
4.6. Unijny kodeks postępowania w sprawie komplementarności i podziału pracy w ramach polityki na rzecz rozwoju (2007)	104
5. Okres po 2009 r. — zwieńczenie procesu reform	105
5.1. Traktat o Unii Europejskiej i Traktat o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej (2009)	105
5.2. Program działań na rzecz zmian (2011)	107
5.3. Rozporządzenie ustanawiające Instrument Finansowania Współpracy na rzecz Rozwoju (2014)	109
6. Podsumowanie	111

Rozdział trzeci	
Struktura instytucjonalna Unii Europejskiej w kontekście realizacji polityki rozwojowej	113
1. Zasady instytucjonalne	115
1.1. Zasada jednolitych ram instytucjonalnych	115
1.2. Zasada autonomii instytucjonalnej	116
1.3. Zasada równowagi instytucjonalnej	116
1.4. Zasada lojalnej współpracy	117
1.5. Zasada pomocniczości	119
1.6. Zasada otwartości	120
2. Instytucje UE realizujące politykę rozwojową	121
2.1. Rada Europejska	122
2.2. Rada	123
2.2.1. Rada do spraw Zagranicznych	124
2.2.2. Komitet Stałych Przedstawicieli	125
2.2.3. Prezydencja	126
2.3. Parlament Europejski	129
2.3.1. Komisja Spraw Zagranicznych	131
2.3.2. Komisja Rozwoju (DEVE)	132
2.3.3. Delegacje	133
2.4. Komisja Europejska	134
2.4.1. Komisarz i dyrekcje generalne do spraw współpracy międzynarodowej i rozwoju	136
2.4.2. Wysoki Przedstawiciel UE do spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa	138
2.4.2.1. Służba do spraw Instrumentów Polityki Zagranicznej (FPI)	140
2.4.2.2. Europejska Służba Działań Zewnętrznych	141
2.5. Trybunał Sprawiedliwości UE	145
2.6. Trybunał Obrachunkowy	147
2.7. Europejski Bank Centralny	149
3. Podsumowanie	150
Rozdział czwarty	
Instrumenty unijnej polityki rozwojowej	151
1. Instrumenty prawne	151
1.1. Akty prawa pierwotnego	151
1.2. Akty prawa wtórnego	152
1.2.1. Akty ustawodawcze	152
1.2.2. Akty nieustawodawcze i nienazwane	154
1.2.3. Akty polityki zagranicznej	165
1.3. Umowy międzynarodowe	168
1.3.1. Umowy stowarzyszeniowe	169
1.3.2. Umowy z art. 209 TFUE	172
1.3.3. Umowy z organizacjami międzynarodowymi	176

2. Instrumenty finansowe	178
2.1. Instrumenty wskazane w budżecie i WRF UE	178
2.1.1. Instrument Finansowania Współpracy na rzecz Rozwoju	181
2.1.2. Inne	183
2.2. Europejski Fundusz Rozwoju	185
3. Instrumenty wdrażania pomocy rozwojowej	188
3.1. Bezpośrednia pomoc rozwojowa	188
3.2. Pośrednia pomoc rozwojowa	191
3.2.1. Projekty rozwojowe	192
3.2.2. Zamówienia publiczne	193
4. Instrumenty kontrolne	195
4.1. Ewaluacja projektów pomocy rozwojowej	195
4.2. Kontrola spójności	200
4.3. Kontrola finansowa	204
5. Podsumowanie	206
Rozdział piąty	
Obszary udzielania unijnej pomocy rozwojowej	209
1. Terytorialna alokacja pomocy rozwojowej	210
2. Przedmiotowa alokacja pomocy rozwojowej	214
2.1. Rozwój społeczny	214
2.1.1. Zdrowie	214
2.1.2. Edukacja	217
2.1.3. Zatrudnienie i ochrona socjalna	220
2.1.4. Równość kobiet i mężczyzn	221
2.1.5. Dzieci i młodzież	223
2.2. Dobre rządzenie	224
2.2.1. Prawa człowieka i demokracja	226
2.2.2. Społeczeństwo obywatelskie i władze lokalne	230
2.2.3. Bezpieczeństwo	232
2.3. Żywność, energia i obszary wiejskie	234
2.3.1. Środowisko	234
2.3.2. Dostęp do wody	236
2.3.3. Walka z głodem, rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich	238
2.3.4. Energia	240
3. Podsumowanie	243
Wnioski końcowe	245
Bibliografia	251
Publikacje	251
Wykaz źródeł	266
Summary	295
Résumé	296

Wykaz skrótów

AKP	— państwa Afryki, Karaibów i Pacyfiku
BRICS	— państwa: Brazylia, Rosja, Indie, Chiny i RPA
CODEV	— Grupa Robocza do spraw Współpracy Rozwojowej w Radzie
COREPER	— Komitet Stałych Przedstawicieli
CSO	— organizacje społeczeństwa obywatelskiego
DAC	— Komitet Pomocy Rozwojowej Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju
DCI	— Instrument Finansowania Współpracy na rzecz Rozwoju
DEVCO	— Dyrekcja Generalna do spraw Rozwoju i Współpracy — EuropeAid
DEVE	— Komisja Rozwoju w Parlamencie Europejskim
DG	— Dyrekcja Generalna (KE)
EBC	— Europejski Bank Centralny
EBI	— Europejski Bank Inwestycyjny
ECHO	— Dyrekcja Generalna Komisji Europejskiej do spraw Pomocy Humanitarnej i Ochrony Ludności
EFR	— Europejski Fundusz Rozwoju
EIDHR	— Europejski Instrument na rzecz Wspierania Demokracji i Praw Człowieka
EOM	— misje obserwacji wyborów (UE)
ENI	— Europejski Instrument Sąsiedztwa
EPA	— umowy UE o partnerstwie gospodarczym
EPBiO	— europejska polityka bezpieczeństwa i obrony
ENPI	— Europejski Instrument Sąsiedztwa i Partnerstwa
EPS	— Europejska Polityka Sąsiedztwa
ESDZ	— Europejska Służba Działań Zewnętrznych
EWG	— Europejska Wspólnota Gospodarcza
FAO	— Organizacja Narodów Zjednoczonych do spraw Wyżywienia i Rolnictwa

FPI	— Służba do spraw Instrumentów Polityki Zagranicznej
HDI	— wskaźnik rozwoju społecznego
HDR	— Raport o Rozwoju Społecznym
IBRD	— Międzynarodowy Bank Odbudowy i Rozwoju
ICI	— Instrument na rzecz Współpracy z Państwami Uprzemysłowionymi
ICPD	— Międzynarodowa Konferencja na rzecz Ludności i Rozwoju
ICSP	— Instrument na rzecz Przyczyniania się do Stabilności i Pokoju
IDG	— międzynarodowe cele rozwoju
IFC	— Międzynarodowa Korporacja Finansowa
IMF	— Międzynarodowy Fundusz Walutowy
IPA	— Instrument Przedakcesyjny
JAE	— Jednolity Akt Europejski
j.r.	— jednostka rozliczeniowa
Komisja, KE	— Komisja Europejska
konsensus europejski	— wspólne oświadczenie Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w ramach Rady, Parlamentu Europejskiego i Komisji Europejskiej w sprawie polityki rozwojowej Unii Europejskiej z 2005 r.: Europejski Konsensus na rzecz Rozwoju
LDCs	— państwa najsłabiej rozwinięte
MCR	— Milenijne Cele Rozwoju
MOP	— Międzynarodowa Organizacja Pracy
MTK	— Międzynarodowy Trybunał Karny
NGO	— organizacje pozarządowe
OA	— oficjalna pomoc
ODA	— Oficjalna Pomoc Rozwojowa
OOF	— inne oficjalne przyпіływy
PAPED	— Umowa o partnerstwie gospodarczym dla Afryki Zachodniej
PE	— Parlament Europejski
ODA	— oficjalna pomoc rozwojowa
OECD	— Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju
OEEC	— Organizacja Europejskiej Współpracy Gospodarczej
ONZ	— Organizacja Narodów Zjednoczonych
OPEC	— Organizacja Krajów Eksportujących Ropę Naftową
PCD	— spójność polityki na rzecz rozwoju
PKB	— produkt krajowy brutto
RE	— Rada Europejska
ROM	— monitoring ukierunkowany na rezultaty

TAIEX	— Program Pomocy Technicznej i Wymiany Informacji
TFUE	— Traktat o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej
TL	— Traktat z Lizbony
TO	— Trybunał Obrachunkowy
TSUE (ETS)	— Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
TUE	— Traktat o Unii Europejskiej
UE	— Unia Europejska
UNDP	— Program Narodów Zjednoczonych do spraw Rozwoju
UNESCO	— Organizacja Narodów Zjednoczonych do spraw Oświaty, Nauki i Kultury
UNHCR	— Urząd Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych do spraw Uchodźców
UNICEF	— Fundusz Narodów Zjednoczonych na rzecz Dzieci
UNRRA	— Administracja Narodów Zjednoczonych do spraw Pomocy i Odbudowy
WB	— Bank Światowy
WTO	— Światowa Organizacja Handlu
WE	— Wspólnoty Europejskie
WPZiB	— Wspólna Polityka Zagraniczna i Bezpieczeństwa UE
WRF	— wieloletnie ramy finansowe
Wysoki Przedstawiciel	— Wysoki Przedstawiciel Unii do spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa
ZO ONZ	— Zgromadzenie Ogólne ONZ

Wprowadzenie

Współcześnie ok. 1,5 mld ludzi żyje za mniej niż 1,25 dolara dziennie, czyli poniżej granicy ubóstwa, a 18 mln ludzi każdego roku umiera z powodów wynikających z ubóstwa¹. Współpraca na rzecz rozwoju ma na celu zmniejszenie dystansu zarówno między ubogimi i bogatymi na poziomie działań indywidualnych, jak i pomiędzy państwami, które — jak wynika ze wskaźnika rozwoju społecznego (ang. *Human Development Index*, HDI) — należą do grupy państw bardzo rozwiniętych a tymi sklasyfikowanymi jako słabo rozwinięte (tzw. państwa rozwijające się). Współpraca Unii Europejskiej (UE) z państwami rozwijającymi się od kilkudziesięciu lat podlegała i nadal podlega krytyce, jej efektywność zaś ciągle pozostaje dla UE dużym wyzwaniem. Czy zatem po tylu latach nieudanych prób można mówić o działaniach na rzecz rozwoju? W odpowiedzi na to pytanie należy zauważyć, że to właśnie dzisiaj szacuje się, że „w celu zaspokojenia rosnącego popytu światowa produkcja żywności będzie musiała wzrosnąć do 2050 r. o 60% w stosunku do poziomu z 2005 r.”² Ponadto przewiduje się, że ze względu na tempo urbanizacji i przyrostu ludności do 2025 r. zużycie wody wzrośnie o 50%. Do tego czasu ok. 5,5 mld ludzi — czyli dwie trzecie prognozowanej liczby ludności na świecie — będzie zamieszkiwać obszary charakteryzujące się umiarkowanym lub dużym deficytem wody, a liczba ludności na świecie osiągnie ponad 9 mld, przy czym liczba mieszkańców Afryki subsaharyjskiej wzrośnie ponad dwukrotnie, co oznacza, że do 2050 r. mieszkańcy Afryki i Azji będą stanowić blisko 80% globalnej ludności. Należy też wziąć pod uwagę wzrost średniej wieku ludności na świecie, który

¹ Z ok. 6 575 mln ludzi na świecie ok. 830 mln jest ciągle niedożywionych, 1 100 mln nie ma dostępu do wody, 2 600 mln nie ma dostępu do sanitariatów. Około 2 000 mln ludzi nie ma dostępu do podstawowych leków, 774 mln dorosłych to analfabeci, a 218 mln dzieci zmusza się do pracy. Zob. T. Pogge, *World Poverty and Human Rights*, Cambridge 2008, s. 2.

² Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, *Godne życie dla wszystkich: Eliminacja ubóstwa i zapewnienie światu zrównoważonej przyszłości*, 27.02.2013 r., COM (2013)92.

„najbardziej wpłynie na sytuację w krajach rozwijających się, co będzie miało negatywne skutki dla świadczeń zdrowotnych i emerytalnych, jak również dochodów podatkowych”³. Być może zatem znaleźliśmy się w kulminacyjnym punkcie i to od nas zależy przyszłość całej planety — rozwiązania w zakresie współpracy na rzecz rozwoju pozwolą uniknąć głodu, konfliktów i wojen, niekontrolowanych migracji, które już dziś nie są lokalne, a mogą być przyczyną ogromnych negatywnych skutków w rozwiniętych krajach Europy.

Pomoc, jakiej dzisiaj udziela UE, stanowi ok. 60% oficjalnej pomocy rozwojowej (ODA). Zatem działania podejmowane przez instytucje UE bezpośrednio odpowiedzialne za realizację tej pomocy mają kluczowe znaczenie dla globalnej likwidacji ubóstwa i nierówności społecznych⁴.

Celem niniejszej pracy jest uzyskanie odpowiedzi na pytanie, w jakim stopniu unijne regulacje prawne przyjęte w prawie pierwotnym i wtórnym (w tym dotyczące celów, zasad, obszarów udzielania pomocy, instrumentów, mechanizmów oraz procedur unijnej polityki współpracy na rzecz rozwoju) umożliwiają UE realizację celu wskazanego w art. 3 i 21 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE)⁵ oraz w art. 208 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE)⁶, tzn. eliminację ubóstwa. Kolejnym celem monografii jest próba wskazania regulacji prawnych uniemożliwiających efektywną realizację wspomnianej pomocy i wskazanie nowych, odpowiednich rozwiązań.

Omówione zostaną takie obszary badawcze, jak: zakres przedmiotowy i podmiotowy unijnej polityki współpracy na rzecz rozwoju, źródła prawa oraz ich hierarchia w zakresie regulacji unijnej polityki rozwojowej, zakres kompetencji instytucji realizujących unijną politykę rozwojową, obszary działań, które obejmuje unijna polityka rozwojowa, oraz mechanizmy kontroli efektywności i skuteczności współpracy na rzecz rozwoju.

Analiza aktów prawnych UE ma na celu udowodnienie tezy, że jakość i efektywność unijnej pomocy rozwojowej są uzależnione od jakości i przejrzystości stanowionego prawa. Niespójne regulacje prawne bowiem negatywnie wpływają na efektywność podejmowanych działań oraz uniemożliwiają realizację celu polityki współpracy na rzecz rozwoju, jakim jest likwidacja ubóstwa. Dotychczas rozwój miał jedynie znaczenie ekonomiczne. Wydaje się, że zupełnie nie dostrzegano faktu, że regulacje prawne mają istotny wpływ na jakość świadczenia pomocy, np. przez organizację międzynarodową. W badanym obszarze można znaleźć szeroką literaturę z zakresu ekonomii czy nauk politycznych, lecz niemal brak literatury prawniczej, która analizowałaby kształtowanie się regulacji

³ Ibidem.

⁴ A. Bakardjieva Engelbrekt, M. Mårtensson, L. Oxelheim, T. Persson, *The EU's role in Fighting Global Imbalance*, Nothampton 2015.

⁵ Traktat o Unii Europejskiej. Wersja skonsolidowana (Dz.Urz. UE C326/13 z 26.10.2012 r.).

⁶ Traktat o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Wersja skonsolidowana (Dz.Urz. UE C326/47 z 26.10.2012 r.).

prawnych, ich spójności i kierunków, a także prezentowała rozwiązania *de lege ferenda*, które mogłyby zwiększyć skuteczność niesionej pomocy.

Jeśli chodzi o literaturę polską, to temat ten poruszali głównie ekonomiści, przede wszystkim zaś P. Bagiński i K. Czaplińska⁷. Z kolei w literaturze angielskiej dominują publikacje, których autorzy koncentrują się na politykach rozwojowych poszczególnych państw członkowskich (np. O. Stokke, P. Hoebink, *Perspectives on European Development Cooperation: Policy and Performance of Individual Donor Countries and the EU*, Abington 2004) bądź na analizie polityki rozwojowej wyłącznie w kontekście obszarów polityki zagranicznej (jak D. Sicurelli, *The European Union's Africa Policies: Norms, Interests, and Impact*, Abingdon 2013) lub też omawiają jedynie współpracę UE z państwami Afryki, Karaibów i Pacyfiku (AKP), (M. McQueen, *ACP-EU Trade and Aid Co-operation: Post Lomé IV*, London 1998). Najbardziej zaawansowane badania są prowadzone na European University Institute, gdzie tematyką tą zajmuje się profesor M. Cremona. Do tej pory jednak nie ukazała się monografia, która byłaby skoncentrowana na aspekcie prawnym polityki rozwojowej i oceniała regulacje prawne oraz ich wpływ na jakość udzielanej pomocy rozwojowej.

Za punkt wyjścia rozważań niniejszej monografii przyjęto ocenę, czy unijna polityka współpracy rozwojowej efektywnie realizuje cel nadrzędny, jakim jest likwidacja ubóstwa, (na co wskazuje art. 208 TFUE). Ten bowiem aspekt wyróżnia politykę rozwojową *sensu stricto* spośród pozostałych polityk, w ramach których wykorzystywane są mechanizmy pomocy (polityka rozwojowa *sensu largo*), a których celem jest zwiększenie bezpieczeństwa, poprawa współpracy handlowej czy rozszerzenie UE. W pracy podjęto analizę regulacji prawnych Unii Europejskiej, w tym dotyczących celów i zasad, struktury instytucjonalnej oraz mechanizmów i praktyki udzielania pomocy rozwojowej. Należy zaznaczyć, że „polityka Unii” w Traktacie z Lizbony (TL) została ujęta niezależnie, obok „polityk państw członkowskich”. Z tego też względu niniejsze opracowanie ogranicza się do analizy polityki Unii Europejskiej jako organizacji, a nie ujmuje całościowej polityki współpracy na rzecz rozwoju realizowanej przez UE (jako organizację) i państwa członkowskie (którą można by nazwać polityką współpracy na rzecz rozwoju realizowaną przez UE)⁸. Nie traktuje również o europejskiej polityce współpracy na rzecz rozwoju, gdyż ta jest jeszcze szersza i obejmuje zarówno instytucje UE, jak i państwa członkowskie UE (czyli

⁷ P. Bagiński, *Polityka współpracy rozwojowej Unii Europejskiej w kontekście polskiej prezydencji w Radzie UE w 2011 r. Przewodnik dla posłów i senatorów*, Warszawa 2011; P. Bagiński, K. Czaplińska, J. Szczyciński, *Międzynarodowa współpraca na rzecz rozwoju*, Warszawa 2009; P. Bagiński, *Europejska polityka rozwojowa. Organizacja pomocy Unii Europejskiej dla krajów rozwijających się*, Warszawa 2009.

⁸ Więcej O. Stokke, P. Hoebink, *Perspectives on European Development Cooperation: Policy and Performance of Individual Donor Countries and the EU*, Abington 2004.

politykę rozwojową UE) oraz państwa europejskie udzielające pomocy rozwojowej jednak niebędące członkami UE, jak Norwegia czy Szwajcaria.

W pracy wyodrębniono pięć rozdziałów. W rozdziale pierwszym zaprezentowano zagadnienia wprowadzające, definiujące podstawowe pojęcia użyte w pracy (jak: ubóstwo, polityka rozwojowa, pomoc rozwojowa itp.), a także omówiono współpracę na rzecz rozwoju w teorii stosunków międzynarodowych oraz pozostałych polityk Unii. Rozdział drugi poświęcono genezie oraz kształtowaniu się unijnej polityki współpracy rozwojowej. Wyróżniono w nim pięć okresów charakteryzujących zarówno światową politykę rozwojową, jak i unijną koncepcję pomocy rozwojowej. W rozdziale trzecim przedstawiono strukturę instytucjonalną polityki rozwojowej UE. Na szczególną uwagę zasługuje tu spór kompetencyjny, powstały po wejściu w życie Traktatu z Lizbony, pomiędzy Komisją Europejską a Wysokim Przedstawicielem Unii do spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa (Wysoki Przedstawiciel), a także charakterystyka Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (ESDZ). W rozdziale czwartym scharakteryzowano instrumenty prawne, finansowe, wdrażania i kontrolne unijnej polityki na rzecz rozwoju. Rozdział piąty poświęcony został obszarom pomocy rozwojowej, w tym alokacji terytorialnej i przedmiotowej pomocy. Pracę zamykają konkluzje, podsumowujące całość rozważań oraz zawierające wnioski dotyczące możliwości rozwiązań prawnych, które mogą przyczynić się do zwiększenia efektywności działań Unii Europejskiej w zakresie współpracy na rzecz rozwoju.

W toku badań posłużono się metodą dogmatyczną, za pomocą której badano przepisy tworzące podstawy unijnej polityki współpracy na rzecz rozwoju w celu ustalenia ich treści oraz podjęcia próby systematyki, oraz metodą teoretycznoprawną, polegającą na zbadaniu sposobów stanowienia, stosowania i egzekucji międzynarodowego i europejskiego prawa współpracy rozwojowej. Pomocniczo zastosowano także metodę historycznoprawną, która posłużyła do przedstawienia genezy międzynarodowych i europejskich regulacji prawnych współpracy na rzecz rozwoju i wskazania kierunków jego ewolucji.

Katarzyna Cichos

European Union's development cooperation policy Legal perspective

Summary

The aim of the research was to answer the question if (and how) legal regulations (including the aims, principles, instruments, mechanisms and procedures) of EU policy on development cooperation allow implementation of the objective of development cooperation referred to Article 3 and 21 Treaty of European Union and article 208 Treaty of Functioning of the European Union, which is the elimination of poverty and an attempt to identify improper regulations that prevent the effective implementation of the assistance and the identification of new, relevant solutions.

As the result of the research it has been proved that the quality of aid depends not only on the validity of the economic concept but also on the quality and transparency of the law regulating the operation of organizations which provide assistance. Chaotic and not complementary regulation causes bad quality of implementation of the set objectives and tasks.

As part of the work were discussed such research areas as: scope and subjective of the EU policy on development cooperation, the sources of law and the hierarchy of legislation, the competence of the institutions which implement EU development policy, areas of action, which includes the EU's development policy, efficiency and effectiveness of development cooperation's control mechanisms

Katarzyna Cichos

La politique européenne de coopération au développement

Points juridiques

Résumé

L'objectif de la monographie était de trouver la réponse à la question à quel degré les réglementations juridiques de l'Union européenne adoptées dans le droit originaire et celui dérivé (y compris celles concernant les objectifs, les principes, l'attribution de l'aide, les instruments, les mécanismes et les procédures de la politique européenne de coopération au développement) permettent à l'UE de réaliser le but indiqué dans les articles 3 et 21 du Traité sur l'Union européenne (TUE) et dans l'article 208 du Traité sur le fonctionnement de l'Union européenne (TFUE), c'est-à-dire éliminer la pauvreté. L'autre objectif était d'essayer d'indiquer les réglementations juridiques empêchant la réalisation effective de l'aide et de montrer de nouvelles solutions convenables.

En analysant les actes juridiques de l'UE, on a prouvé la thèse que la qualité et l'efficacité de l'aide européenne au développement dépendent de la qualité et de la limpidité de la loi écrite. Les réglementations juridiques incohérentes influencent négativement l'efficacité des actions engagées et empêchent la réalisation de l'objectif de la politique de coopération au développement, à savoir la liquidation de la pauvreté.

Dans le cadre de la monographie, on a analysé les champs de recherches tels que : le champ d'application matériel et personnel de la politique européenne de coopération au développement, les sources de la loi et la hiérarchie des actes juridiques dans le domaine de la réglementation de la politique européenne au développement, le champ de compétences des institutions réalisant la politique européenne au développement, les champs d'activités qu'englobe la politique européenne au développement, les mécanismes du contrôle de l'efficacité de la coopération au développement.

Katarzyna Gichos

Unijna polityka współpracy na rzecz rozwoju

Więcej o książce

CENA 24 ZŁ | ISSN 0208-6336
(+ VAT) | ISBN 978-83-226-3005-1

